

Tvärvillkorskontroll av foder i primärproduktionen

Kersti Andersson Deharde
Kersti.Andersson-Deharde@jordbruksverket.se
036-15 50 47

Anna-Karin Båvius
Anna-Karin.Bavius@jordbruksverket.se
036-15 52 55

Frågor från er

- Vid vilka situationer är inte foderkontroll aktuellt?
- Om man levererar foder till grannar i form av hö/ensilage samt bete, vem ska kontrolleras avseende foder?
- Vad gäller om man säljer morötter (livsmedel) direkt till konsument, men att det visar sig att morötterna används som foder? Vilka krav gäller avseende dokumentation då?
- Betat potatisutsäde förvaras i samma lokal som öppnade ensilagebalar där produkterna avskiljs endast med plyfaplatser och avståndet endast är 3 meter mellan utsädet och ensilaget. Är detta en tvärvillkorsbrot?

forts. Frågor från er

- Vad är orsaken till att mindre överträdelse inte är aktuell på t.ex. Foder 9 (dokumentation av växtskydds- och/eller bekämpningsmedel) och Foder 11 (dokumentation av införskaffat foder)?

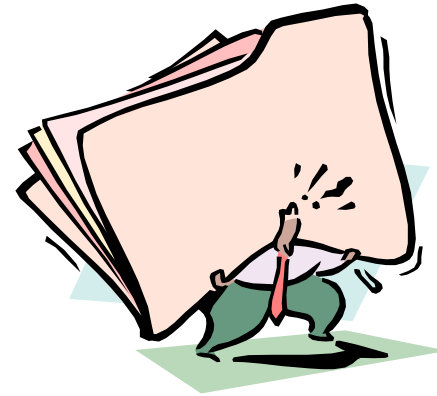
Vad det gäller Foder 11 kan det röra sig om avsaknad av dokumentation på en mindre del av den totala mängden foder som används t.ex. på enstaka inköp av ett visst fodermedel till en liten besättning.

Ska man då välja att helt avstå från tvärvillkorsöverträdelse?

Innehåll

- Regelverk
- Vem omfattas av foderkontroll?
- Undantag
- Krav på dokumentation
- Rapportering
- Era frågor

Regelverk

Regelverk omfattande foderhygien

Förordning (EG) Nr. 178/2002: Foder- och livsmedelsförordningen

Centrala myndigheter

Foderföretagaren

Förordning (EG) Nr 882/2004: Krav på myndigheten gällande officiell kontroll

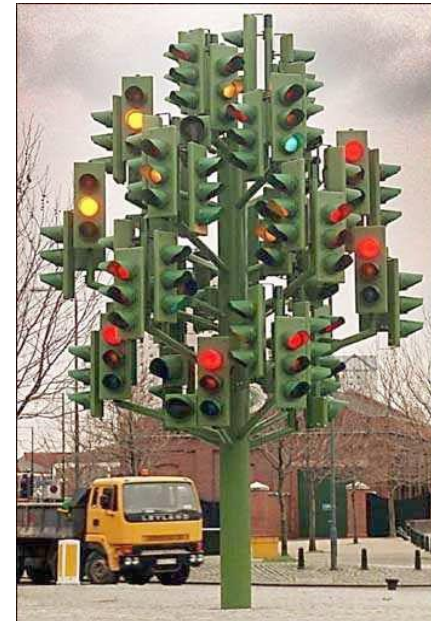
Förordning (EG) Nr 183/2005: Krav på foderhygien

Förordning (EG) nr 178/2002

Syfte:

- Generellt ramverk
- Mål att ge en nationsövergripande grundläggande plattform
- Samordna regelverk kring foder- och livsmedelssäkerhet

Förordning (EG) nr 178/2002

Säkert foder

Foder-
företagare

Återkalla

Informera

Spårbarhet

Märkning
m.m

Förordning (EG) nr 882/2004

- **Offentlig kontroll** i alla led i produktion, bearbetning och distribution av foder
- Riktat sig till de behöriga myndigheterna:
 - efterlevnad av foderlagstiftningen
 - organisation av kontrollen
 - övervakning

Säkert foder

Förordning (EG) nr 183/2005 om foderhygien

- Riktat sig till foderföretagare i alla led (vissa undantag)
- Garantera fodersäkerhet i hela livsmedelskedjan
- Från och med primärproduktion av foder till och med utsläppande av foder på marknaden
- Foderföretagare har det primära ansvaret för fodersäkerheten
- Förfaranden som bygger på HACCP- principer

Förordning (EG) nr 183/2005 om foderhygien

Registrering och godkännande

- Alla foderanläggningar ska anmälas → registrering
- Vissa anläggningar behöver ett godkännande, se kontrollinstruktion, exempelvis om man blandar läkemedel i foder

Nationellt foderregelverk

- Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2006:81) om foder innehåller bland annat:

- bestämmelser om foderhygien (4 kapitlet)
- bestämmelser om inblandning av läkemedel i foder
- bilaga 17, allmänna råd om hygieniska kvalitetsvärden

- Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2007:21) om kontroll av animaliska biprodukter innehåller bland annat:

- bestämmelser om vilka myndigheter som ansvarar för foderkontrollen

Vem
omfattas av
kontroll?

Vem omfattas av kontroll?

Foderföretagare -från primärproduktion
av foder till och med utfodring av
livsmedelsproducerande djur

Foderföretagare=

”de fysiska eller juridiska personer som ansvarar
för att kraven i denna förordning* uppfylls i det
foderföretag de driver”

* ”foderhygienförordningen” (EG) nr 183/2003

Undantag

Undantag

- Privat enskild produktion av foder
 - livsmedelsproducerande djur för privat konsumtion
 - icke livsmedelsproducerande djur
- Utfodring av livsmedelsproducerande djur för konsumtion inom privathushållet
- Utfodring av icke-livsmedelsproducerande djur
- Detaljhandel med foder till sällskapsdjur

Undantag forts..

- Producenters direktförsäljning av **små mängder** (<10 ton ts/år) primärproducerat foder till **lokala** (<50 km) jordbruksföretag/konsumenter/detaljhandelsföretag

Obs! Undantaget gäller tillämpning av foderhygienförordningen. De allmänna kraven på spårbarhet m.m enligt förordning (EG)-nr 178/2002 gäller! (artikel 18)

Verksamheten med direktförsäljning kan vara en del av foderverksamheten där övrig foderverksamhet kräver registrering etc.

Krav på
dokumentation

Dokumentation är ett
hjälpmedel vid kontroll av
kravet om fullständig
spårbarhet!

Foder ska kunna spåras
på alla stadier i produktions-,
bearbetnings- och
distributionskedjan

Krav på dokumentation

Förordning (EG) nr 178/2002:

- Förordningen omfattar ALLA livsmedels- och foderföretagare och ska tillämpas på alla stadier i produktions- och distributionskedjan av livsmedel och foder (avsett till livsmedelsproducerande djur) FÖRUTOM vid primärproduktion för **privat enskilt bruk**.
- Livsmedels- och foderföretagare ska kunna ange ALLA personer från vilka de har erhållit livsmedel, foder, djur eller ämne som ska ingå i ett livsmedel eller foder.
- Livsmedels- och foderföretagare ska kunna identifiera företag som erhållit deras produkter.

Livsmedels- och foderföretagarna ska ha system och förfaranden för att PÅ BEGÄRAN kunna lämna information till behöriga myndigheten.

forts. Krav på dokumentation

Förordning (EG) nr 183/2005:

Förordningen SKA TILLÄMPAS på

- verksamheter som bedrivs av foderföretagare i alla led, från primärproduktion till utsläppande av foder på marknaden
- utfodring av livsmedelsproducerande djur
- import och export av foder

forts. Krav på dokumentation

Förordning 183/2005 ska inte tillämpas på:

- Privat enskild produktion av foder för livsmedelsproducerande djur för konsumtion inom privata hushållet
- Produktion av foder till icke livsmedelsproducerande djur
- Utfodring av livsmedelsproducerande djur för konsumtion inom privathushållet
- Utfodring av icke livsmedelsproducerande djur
- Direktförsäljning av små mängder (mindre än 10 ton torrs substans per år) primärproducerat foder till lokala (inom ett avstånd av 50 km) jordbruksföretag för användning inom dessa jordbruksföretag
- Detaljhandel med foder till sällskapsdjur

forts. Krav på dokumentation

Krav på dokumentation enligt förordning 183/2005 :

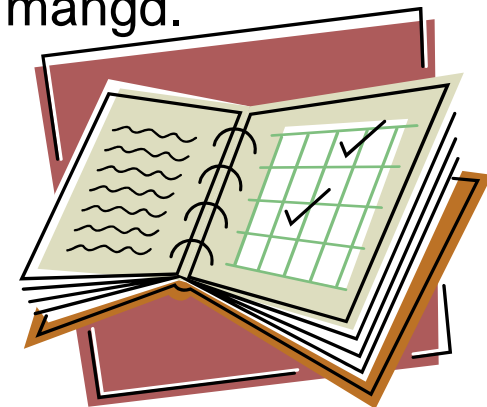
- Verksamheter inom primärproduktion av foder och transport, lagring och hantering av primärprodukter på produktionsplatsen samt från produktionsplatsen till en anläggning.
- Blandning av foder uteslutande avsedd för den egna djurhållningen UTAN användning av tillsatser eller förblandningar av tillsatser med UNDANTAG av tillsatser vid ensilering

Krav på att föra journal!

Krav gällande journal

- all användning av växtskydds- och bekämpningsmedel,
- användning av genetiskt modifierat utsäde,
- all förekomst av skadedjur eller sjukdomar som kan påverka säkerheten hos primärprodukter,
- resultaten av alla analyser som utförts på prover från primärprodukter eller andra prover som tagits i diagnostiska syften och som är av betydelse för fodersäkerheten,
- vid varje sändning, varifrån det kommer och i vilken mängd, samt vid varje leverans, vart det sålts och i vilken mängd.
- uppgifter om art och ursprung i fråga om foder som ges till djuren (Förordning (EG) nr 852/2004).

Observera att krav på journalföring inte gäller verksamheter som är undantagna förordning 183/2005 och 852/2004.

Dock ska kraven gällande full spårbarhet enligt förordning nr 178/2004 vara uppfyllda!

Livsmedels- och foderföretagarna ska ha system och förfaranden för att PÅ BEGÄRAN kunna lämna information till behöriga myndigheten.

Tidigare frågor

- Vid vilka situationer är inte foderkontroll aktuellt?

Svar: I de allra flesta fall kan foderkontroll vara aktuellt för att kontrollera efterlevnaden av gällande regelverk. Undantaget är möjligen primärproduktion av foder och livsmedel för **privat enskilt bruk (KOLLA!)**

Tidigare frågor

- Om man levererar foder till grannar i form av hö/ensilage samt bete, vem ska kontrolleras avseende foder?

Svar: Producenten ska kunna uppfylla krav på spårbarhet av foder som levereras även om det handlar om små mängder som levereras lokalt. Förmodligen produceras även foder till egna livsmedelsproducerande djur och då omfattas producenten av kraven i foderhygienförordningen. Mottagaren utfodrar livsmedelsproducerande djur och omfattas av kraven i foderhygienförordningen. Båda omfattas då av kontroll avseende foder.

- Vad gäller om man säljer morötter (livsmedel) direkt till konsument, men att det visar sig att morötterna används som foder? Vilka krav gäller avseende dokumentation då?

Svar: Enligt "foderhygienförordningen" är sådan verksamhet undantagen förutsatt att det handlar om mindre mängder foder som levereras lokalt. Dock gäller de allmänna kraven på spårbarhet enligt artikel 18 i förordning (EG) nr 178/2002.

- Betat potatisutsäde förvaras i samma lokal som öppnade ensilagebalar där produkterna avskiljs endast med plyfaplattor och avståndet endast är 3 meter mellan utsädet och ensilaget. Är detta en tvärvillkorsbrist?

Svar: Enligt bilaga 1 i foderhygienförordningen ska foderföretagaren lagra och hantera avfall och farliga ämnen separat och så att kontaminering förhindras. Eftersom det inte finns detaljerade regler kring sådan lagring krävs att en bedömning görs i det enskilda fallet.....?

TACK FÖR ER UPPMÄRKSAMHET!

